

แนวปฏิบัติที่ดี (Good Practices)
ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

คำนำ

แนวปฏิบัติที่ดี (Good Practices) ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง เล่มนี้จัดทำขึ้นเพื่อแสดงถึงวิธีปฏิบัติและขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาน่าสู่ความเป็นเลิศ และเผยแพร่ให้หน่วยงานอื่นทั้งภายในและภายนอก สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้เป็นอย่างดี

ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน บัณฑิตวิทยาลัย ประจำปีการศึกษา 2561 สรุปผลการประเมินจาก 6 องค์ประกอบ และ 12 ตัวบ่งชี้ โดยมีผลการประเมินอยู่ใน “ระดับดีมาก” คะแนนเฉลี่ย 5.00 แนวปฏิบัติที่ดี (Good Practices) เล่มนี้มีเนื้อหาที่สำคัญประกอบด้วย ระบบและกลไกในการประกันคุณภาพการศึกษา ตัวอย่างการเขียนรายงานการประเมินตนเอง และรายการเอกสารประกอบที่ควรมีในแต่ละองค์ประกอบคุณภาพ

บัณฑิตวิทยาลัย หวังว่าเอกสารแนวปฏิบัติที่ดีเล่มนี้จะเป็นแนวทางปฏิบัติของทุกหน่วยสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินงานด้านประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อความสำเร็จ และเป็นไปตามเป้าหมายของหน่วยงานต่อไป

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

แนวปฏิบัติที่ดี (Good Practices)

ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้พัฒนากระบวนการประกันคุณภาพให้มีความสอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปภายใต้เงื่อนไขต่างๆ ประกอบด้วย กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี กฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษา พ.ศ. 2553 กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545

มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง โดยคณะกรรมการประกันคุณภาพ แต่งตั้งโดยมหาวิทยาลัย และคณะทำงานประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยฯ ได้พัฒนาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ประจำปีการศึกษา 2561 เพื่อให้สอดคล้องตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด แนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ประจำปีการศึกษา 2561 มุ่งพัฒนาคุณภาพให้สอดคล้องกับจุดเน้นของมหาวิทยาลัย และมุ่งพัฒนาคุณภาพเพื่อก้าวสู่การเป็นสถาบันที่ยอมรับในระดับภูมิภาค และระดับชาติ

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดจุดมุ่งหมายและหลักการของการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพและมาตรฐานโดยกำหนดรายละเอียดไว้ใน หมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาซึ่งประกอบด้วย “ระบบการประกันคุณภาพภายใน” และ “ระบบการประกันคุณภาพภายนอก” เพื่อใช้เป็นกลไกในการผดุงรักษาคุณภาพและมาตรฐานของสถาบันอุดมศึกษา

การประกันคุณภาพภายในเป็นการสร้างระบบและกลไกในการพัฒนาติดตามตรวจสอบและประเมินการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาให้เป็นไปตามนโยบายเป้าหมายและระดับคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดโดยสถานศึกษาและหรือหน่วยงานต้นสังกัดโดยหน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษา กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องมีการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในเสนอต่อสภาสถาบันหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาและเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก

การประกันคุณภาพภายนอกเป็นการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาเพื่อให้มีการติดตามและตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาโดยคำนึงถึงความมุ่งหมายหลักการและแนวการจัดการศึกษาในแต่ละระดับซึ่งประเมินโดย “สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือเรียกชื่อย่อว่า “สมศ.” พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งต้องได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกอย่างน้อย 1 ครั้งในทุกกรอบ 5 ปี นับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้ายและเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน

กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปีฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551 - 2565) และแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559)

กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปีฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551 - 2565) ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาและแก้ปัญหาอุดมศึกษาที่ไร้ทิศทางซ้ำซ้อนขาดคุณภาพและขาดประสิทธิภาพโดยใช้กลไกการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเป็นกลไกหลักในการดำเนินการกล่าวคือให้มีการสร้างกลไกการประเมินคุณภาพสถาบันอุดมศึกษาตามพันธกิจของสถาบันในแต่ละกลุ่มซึ่งมีพื้นที่บริการและจุดเน้นระดับการศึกษาที่ต่างกันรวมทั้งมีพันธกิจและบทบาทในการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจของประเทศต่างกันตามความหลากหลายทั้งการพัฒนารากสังคมเศรษฐกิจรวมถึงการกระจายอำนาจในระดับท้องถิ่น การขับเคลื่อนภาคการผลิตในชนบทท้องถิ่นและระดับประเทศจนถึงการแข่งขันในโลกาภิวัตน์ซึ่งระบบอุดมศึกษาแต่ละกลุ่มเหล่านี้จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงอุดมศึกษาและส่งผลกระทบต่อประเทศอย่างมีนัยสำคัญอาทิสามารถสร้างความเป็นเลิศได้ตามพันธกิจของตนเองสามารถตอบสนองต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศดีขึ้นส่งผลเชิงบวกต่อการผลิตพัฒนาและการทำงานของอาจารย์สามารถปรับจำนวนของบัณฑิตในสาขาที่เป็นความต้องการของสังคมลดการว่างงานโดยที่สถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มเหล่านี้มีกลไกร่วมกันในการประกันคุณภาพเพื่อให้นักศึกษาสามารถต่อยอดถ่ายโอนแลกเปลี่ยนกันได้ระหว่างกลุ่มและในระยะยาวการประเมินคุณภาพควรนำไปสู่ระบบรับรองวิทยฐานะ (accreditation) ที่นักศึกษาและสาธารณะให้ความเชื่อถือเป็นฐานและเงื่อนไขในการจัดสรรงบประมาณของรัฐและการสนับสนุนจากภาคเอกชนรวมทั้งการโอนย้ายหน่วยกิต

จากกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปีดังกล่าวกระทรวงศึกษาธิการได้มีประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่องมาตรฐานสถาบันอุดมศึกษาในปี 2551 กำหนดประเภทหรือกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาเป็น 4 กลุ่มคือ

กลุ่ม ก วิทยาลัยชุมชน หมายความว่าถึงสถาบันที่เน้นการผลิตบัณฑิตระดับต่ำกว่าปริญญาตรีจัดฝึกอบรมสนองต่อความต้องการของท้องถิ่นเพื่อเตรียมกำลังคนที่มีความรู้เข้าสู่ภาคการผลิตจริงในชุมชน สถาบันสนับสนุนรองรับการเปลี่ยนอาชีพพื้นฐานเช่นแรงงานที่ออกจากภาคเกษตรเป็นแหล่งเรียนรู้ที่

ส่งเสริมให้ประชาชนได้มีโอกาสเรียนรู้ตลอดชีวิตอันจะนำไปสู่ความเข้มแข็งของชุมชนและการพัฒนาที่ยั่งยืน

กลุ่ม ข สถาบันที่เน้นระดับปริญญาตรี หมายความว่าสถาบันที่เน้นการผลิตบัณฑิตระดับปริญญาตรีเพื่อให้ได้บัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถเป็นหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงในระดับภูมิภาคสถาบันมีบทบาทในการสร้างความเข้มแข็งให้กับหน่วยงานธุรกิจและบุคคลในภูมิภาคเพื่อรองรับการดำรงชีพสถาบันอาจมีการจัดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษาโดยเฉพาะระดับปริญญาโทด้วยก็ได้

กลุ่ม ค สถาบันเฉพาะทาง หมายความว่าสถาบันที่เน้นการผลิตบัณฑิตเฉพาะทางหรือเฉพาะกลุ่มสาขาวิชาทั้งสาขาวิชาทางวิทยาศาสตร์กายภาพวิทยาศาสตร์ชีวภาพสังคมศาสตร์หรือมนุษยศาสตร์รวมทั้งสาขาวิชาชีพเฉพาะทางสถาบันอาจเน้นการทำวิทยานิพนธ์หรือการวิจัยหรือเน้นการผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถทักษะและสมรรถนะในการประกอบอาชีพระดับสูงหรือเน้นทั้งสองด้าน รวมทั้งสถาบันอาจมีบทบาทในการพัฒนาภาคการผลิตจริงทั้งอุตสาหกรรมและบริการสถาบันในกลุ่มนี้อาจจำแนกได้เป็น 2 ลักษณะคือลักษณะที่ 1 เป็นสถาบันที่เน้นระดับบัณฑิตศึกษาและลักษณะที่ 2 เป็นสถาบันที่เน้นระดับปริญญาตรี

กลุ่ม ง สถาบันที่เน้นการวิจัยขั้นสูงและผลิตบัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษาโดยเฉพาะระดับปริญญาเอก

หมายความว่าสถาบันที่เน้นการผลิตบัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษาโดยเฉพาะระดับปริญญาเอกและเน้นการทำวิทยานิพนธ์และการวิจัยรวมถึงการวิจัยหลังปริญญาเอกสถาบันเน้นการผลิตบัณฑิตที่เป็นผู้นำทางความคิดของประเทศสถาบันมีศักยภาพในการขับเคลื่อนอุดมศึกษาไทยให้อยู่ในแนวหน้าระดับสากลมุ่งสร้างองค์ความรู้ทฤษฎีและข้อค้นพบใหม่ทางวิชาการ

ดังนั้น การประกันคุณภาพการศึกษาจึงต้องสร้างกลไกการประเมินคุณภาพให้สอดคล้องกับการแบ่งกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา 4 กลุ่มดังกล่าว

แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) กำหนดให้อุดมศึกษาไทยในช่วงปี 2555-2559 ต้องมีการพัฒนาอย่างก้าวกระโดดเพื่อเป็นแหล่งความรู้ที่ตอบสนองการแก้ไขปัญหาวิกฤติและชี้้นำการพัฒนาอย่างยั่งยืนของชาติและท้องถิ่นโดยเร่งสร้างภูมิคุ้มกันในประเทศให้เข้มแข็งขึ้นภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและต้องส่งเสริมการพัฒนาประเทศให้สามารถแข่งขันได้ในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลกโดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนและสังคมไทยให้มีคุณภาพผลิตกำลังคนที่มีศักยภาพตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานสามารถทำงานเพื่อดำรงชีพตนเองและเพื่อช่วยเหลือสังคมมีคุณธรรมมีความรับผิดชอบและมีสุขภาวะทั้งร่างกายและจิตใจรวมทั้งพัฒนาอาจารย์ให้เป็นมืออาชีพและผู้เชี่ยวชาญมืออาชีพให้เป็นอาจารย์พัฒนาวิชาชีพอาจารย์ให้เป็นที่ยอมรับของสังคมมีการจัดการเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยโดยใช้ความรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรมความคิดสร้างสรรค์บนพื้นฐานการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาเพื่อประโยชน์สุขที่ยั่งยืนของประเทศไทย ทั้งนี้โดยอาศัยการบริหารจัดการอุดมศึกษาเชิงรุกและพระราชบัญญัติอุดมศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการ

แนวปฏิบัติที่ดี (Good practices) ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

ขับเคลื่อนวิสัยทัศน์ ปี 2559 “อุดมศึกษาเป็นแหล่งองค์ความรู้และพัฒนากำลังคนระดับสูงที่มีคุณภาพเพื่อการพัฒนาชาติอย่างยั่งยืนสร้างสังคมการเรียนรู้ตลอดชีวิตตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559)บนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีบทบาทสูงในสังคมประชาคมอาเซียนและมุ่งสู่คุณภาพอุดมศึกษาระดับนานาชาติ”

มาตรฐานการอุดมศึกษาที่ปรากฏตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการลงวันที่ 7 สิงหาคม 2549

ประกอบด้วยมาตรฐาน 3 ด้าน ได้แก่มาตรฐานด้านคุณภาพบัณฑิตมาตรฐานด้านการบริหารจัดการการอุดมศึกษาและมาตรฐานด้านการสร้างและพัฒนาสังคมฐานความรู้และสังคมแห่งการเรียนรู้ มาตรฐานย่อยทั้ง 3 ด้านนี้อยู่ในมาตรฐานการศึกษาของชาติที่ประกอบด้วยมาตรฐานย่อย 3 มาตรฐานเช่นกัน คือมาตรฐานที่ 1คุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ทั้งในฐานะพลเมืองและพลโลกมาตรฐานที่ 2 แนวการจัดการศึกษามาตรฐานที่ 3 แนวการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้/สังคมแห่งความรู้แต่ละมาตรฐานย่อยของมาตรฐานการอุดมศึกษาจะมีความสอดคล้องและสัมพันธ์กับมาตรฐานย่อยของมาตรฐานการศึกษาของชาติ เพื่อให้การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาบรรลุตามจุดมุ่งหมายและหลักการของการจัดการศึกษาของชาติ นอกเหนือจากมาตรฐานการอุดมศึกษาที่เป็นมาตรฐานแม่บทแล้วคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้จัดทำ**มาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา**ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2551 เพื่อนำไปสู่การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาตามกลุ่มสถาบันที่มีปรัชญาวัตถุประสงค์ และพันธกิจในการจัดตั้งที่แตกต่างกันได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลประกอบด้วยมาตรฐานหลัก 2 ด้าน คือมาตรฐานด้านศักยภาพและความพร้อมในการจัดการศึกษาและมาตรฐานด้านการดำเนินการตามภารกิจของสถาบันอุดมศึกษาและกำหนดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่ม ก วิทยาลัยชุมชน กลุ่ม ข สถาบันที่เน้นระดับปริญญาตรี กลุ่ม ค สถาบันเฉพาะทาง และกลุ่ม ง สถาบันที่เน้นการวิจัยขั้นสูงและผลิตบัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษา โดยเฉพาะระดับปริญญาเอกนอกจากนั้นยังได้จัดทำ**กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ** พ.ศ. 2552 เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษาและเพื่อเป็นการประกันคุณภาพบัณฑิตในแต่ละระดับคุณวุฒิและสาขาวิชาโดยกำหนดให้คุณภาพของบัณฑิตทุกระดับคุณวุฒิและสาขาวิชาต้องเป็นไปตามมาตรฐานผลการเรียนรู้อย่างน้อย 5 ด้าน คือด้านคุณธรรมจริยธรรมด้านความรู้ด้านทักษะทางปัญญาด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบและด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

กฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา

หลังจากที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 มีผลบังคับใช้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (ทบวงมหาวิทยาลัยเดิม) ในฐานะหน่วยงานต้นสังกัดที่ทำหน้าที่กำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษาได้เสนอระบบการประกันคุณภาพการศึกษาให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาเพื่อให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวซึ่งคณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ 21 มีนาคม 2543 ได้มีมติเห็นชอบกับ

ระบบประกันคุณภาพการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (ทบวงมหาวิทยาลัยเดิม) ซึ่งต่อมาได้จัดทำเป็นประกาศทบวงมหาวิทยาลัยเรื่องระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2545 เพื่อใช้เป็นแนวปฏิบัติสาระสำคัญของประกาศฉบับนี้ระบุให้ทบวงมหาวิทยาลัยสนับสนุนและส่งเสริมสถาบันอุดมศึกษาจัดทำระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในตามภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลรวมทั้งให้มีการประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาจากภายในหรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถาบันการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการประเมินคุณภาพจากภายนอก รวมถึงสนับสนุนให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษาขึ้นในแต่ละคณะวิชาหรือสถาบันอุดมศึกษาเพื่อกำหนดนโยบายหลักเกณฑ์แนวทางวิธีการตรวจสอบและประเมินระบบกลไกและประเมินผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของแต่ละคณะวิชาหรือสถาบันอุดมศึกษา

หลังจากดำเนินการตามประกาศฉบับปี พ.ศ. 2545 ไประยะหนึ่งสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจึงได้จัดทำกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2546 เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ในมาตรา 5 และมาตรา 47 วรรคสองโดยสาระสำคัญเกี่ยวกับระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของกฎกระทรวงฉบับนี้ยังคงไว้ตามประกาศทบวงมหาวิทยาลัยฯ พ.ศ.2545ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้ถือปฏิบัติมาอย่างต่อเนื่องต่อมาในปี 2553 กระทรวงศึกษาธิการได้ออกกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 แทนฉบับเดิมโดยรวมการประกันคุณภาพภายในและภายนอกของการศึกษาทุกระดับไว้ในฉบับเดียวกันโดยมีการปรับให้คณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษาทำหน้าที่หลัก 2 ประการคือ

- 1) วางระเบียบหรือออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษาเพื่อส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษาโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการอุดมศึกษาและ 2) เสนอแนะแนวทางปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาแก่สถานศึกษาโดยนำผลการประเมินคุณภาพทั้งภายในและภายนอกไปปรับปรุงคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องนอกจากนี้ยังมีการปรับเปลี่ยนให้ระบบการประกันคุณภาพภายในประกอบด้วยการประเมินคุณภาพการติดตามตรวจสอบคุณภาพและการพัฒนาคุณภาพและกำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกสามปีและแจ้งผลให้สถานศึกษาระดับอุดมศึกษาทราบรวมทั้งเปิดเผยผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาต่อสาธารณชน

นโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ได้กำหนดนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ดังนี้

1. เร่งรัดให้คณะ หน่วยงานเทียบเท่าคณะ และหน่วยงานย่อยภายในคณะหรือสำนัก อาทิเช่น ศูนย์ สาขาวิชา เป็นต้น ของมหาวิทยาลัยมีระบบการควบคุมคุณภาพ (Quality Controlling) การตรวจสอบทบทวนและการประเมินคุณภาพ (Quality Review and Assessment) การปรับปรุงคุณภาพ (Quality Improving) โดยเน้นให้สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่มหาวิทยาลัยกำหนด
2. เร่งรัดให้คณะหน่วยงานเทียบเท่าคณะ และสาขาวิชา มีความพร้อมสำหรับการตรวจสอบทบทวนคุณภาพ (Quality Review) ทั้งในส่วนของ การประเมินตนเอง การประเมินจากมหาวิทยาลัยและการประเมินจากหน่วยงานภายนอก
3. ส่งเสริม สนับสนุนให้คณะหน่วยงานเทียบเท่าคณะและสาขาวิชา มีการจัดการความรู้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ค้นคว้าวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศในงานประกันคุณภาพการศึกษา
4. สนับสนุนให้คณะหน่วยงานเทียบเท่าคณะและสาขาวิชา เตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก รอบ 4

มาตรการ

เพื่อให้เป็นไปตามนโยบาย มหาวิทยาลัยจึงได้กำหนดมาตรการในการดำเนินการ ดังนี้

1. กำหนดให้มีองค์กรและบุคคลทำหน้าที่กำกับดูแลรับผิดชอบพร้อมทั้งรวบรวมหลักฐานงานประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งในระดับมหาวิทยาลัยและระดับหน่วยงานภายใน
2. พัฒนามาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาให้มีความเหมาะสมกับมหาวิทยาลัย และสภาพการเปลี่ยนแปลงทุกด้าน
3. พัฒนาระบบการวางแผนคุณภาพ การควบคุมคุณภาพ และการปรับปรุงคุณภาพ ให้สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงในทุกหน่วยงานโดยจัดให้มีการจัดทำแผนปรับปรุงคุณภาพจากผลการประเมินทุกปี และทุกหน่วยงาน
4. สนับสนุนให้คณะหน่วยงานเทียบเท่าคณะและสาขาตรวจสอบคุณภาพภายในเป็นระยะ ๆ ตามช่วงเวลาการติดตามผลการดำเนินงานตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ
5. เร่งรัดให้ทุกหน่วยงานเตรียมความพร้อมเพื่อรับการตรวจประเมินคุณภาพจากหน่วยงานภายในและภายนอก

6. เตรียมความพร้อมเพื่อให้มีการดำเนินการให้มีการประเมินบุคลากรทุกภาคเรียน ดังนี้
  - 1) ประเมินการสอนของอาจารย์ โดยนักศึกษา
  - 2) ประเมินงานของอาจารย์
  - 3) ประเมินข้าราชการพลเรือนและลูกจ้างประจำ
  - 4) ประเมินผู้บริหาร
  - 5) ประเมินพนักงานประจำตามสัญญาจ้าง
  - 6) ประเมินการคัดเลือกนักศึกษา
7. เร่งรัดให้คณะและสาขาวิชาประเมินหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนทุกหลักสูตรที่จัดการเรียนการสอนตามกรอบคุณวุฒิมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษา
8. ส่งเสริมทำความเข้าใจ และประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรทุกระดับเห็นความสำคัญ ความจำเป็นในการประกันคุณภาพ สื่อสารข้อมูลสารสนเทศที่มีประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพ โดยสนับสนุนให้คณะ/หน่วยงานเทียบเท่าคณะและสาขาวิชา ดำเนินการ

เอกลักษณ์บัณฑิตวิทยาลัย

ส่งเสริมสนับสนุน บริการ ระดับบัณฑิตศึกษาอย่างมีคุณภาพ

วิสัยทัศน์ (Vision)

ส่งเสริมคุณภาพบัณฑิตศึกษาสู่การสร้างสรรคนวัตกรรมและงานวิจัย

พันธกิจ (Mission)

1. ส่งเสริมและพัฒนานักศึกษา
2. พัฒนามาตรฐานนวัตกรรมและงานวิจัย
3. พัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา
4. พัฒนาระบบการบริหารจัดการที่สร้างความเข้มแข็งให้หลักสูตร

เป้าประสงค์ (Goals)

1. ผ่านการประเมินคุณภาพจากหน่วยงานในระดับ “ดี”
2. หลักสูตร คณาจารย์ และบุคลากรได้รับการพัฒนาในภาระงานที่เกี่ยวข้องและได้รับการดูแลด้านสวัสดิการ และค่าตอบแทนอย่างเหมาะสม
3. มีเครือข่ายความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาในประเทศหรือต่างประเทศอย่างน้อยปีละ 1 สถาบัน

ประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategic Issue)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1: จัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ (Quality Educational Management)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2: วิจัยอย่างมีคุณภาพ (Quality Research)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3: ทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมอย่างมีคุณภาพ (Quality Art and Culture)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4: พัฒนาบุคลากร และสวัสดิการอย่างมีคุณภาพ (Quality Human Resources)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5: พัฒนาอาคารสถานที่และจัดการภูมิทัศน์อย่างมีคุณภาพ (Quality Building and Landscape Management)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 6: พัฒนาระบบบริหารจัดการมหาวิทยาลัยเพื่อสร้างศักยภาพการแข่งขันอย่างมีคุณภาพ (Quality Management)

วัตถุประสงค์การประกันคุณภาพการศึกษา

1. เพื่อพัฒนาระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาภายในให้มีประสิทธิภาพ
2. เพื่อติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานการควบคุมคุณภาพการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
3. เพื่อนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาหน่วยงาน เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด

เป้าหมายการดำเนินงาน

1. เพื่อพัฒนาแผนกลยุทธ์บัณฑิตวิทยาลัย ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563-2565 ที่สอดคล้องกับกรอบแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 – 2564 โดยการมีส่วนร่วมของผู้บริหาร และบุคลากร ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย
2. เพื่อถ่ายทอดแผนกลยุทธ์บัณฑิตวิทยาลัยไปสู่ทุกหน่วยงาน สู่บุคลากรทุกคนในบัณฑิตวิทยาลัย รวมถึงประชาสัมพันธ์ผ่าน Website บัณฑิตวิทยาลัย
3. เพื่อสร้างความเชื่อมโยงการประกันคุณภาพการศึกษาภายในกับแผนกลยุทธ์ พันธกิจ และอัตลักษณ์ของบัณฑิตวิทยาลัยอย่างเป็นรูปธรรม

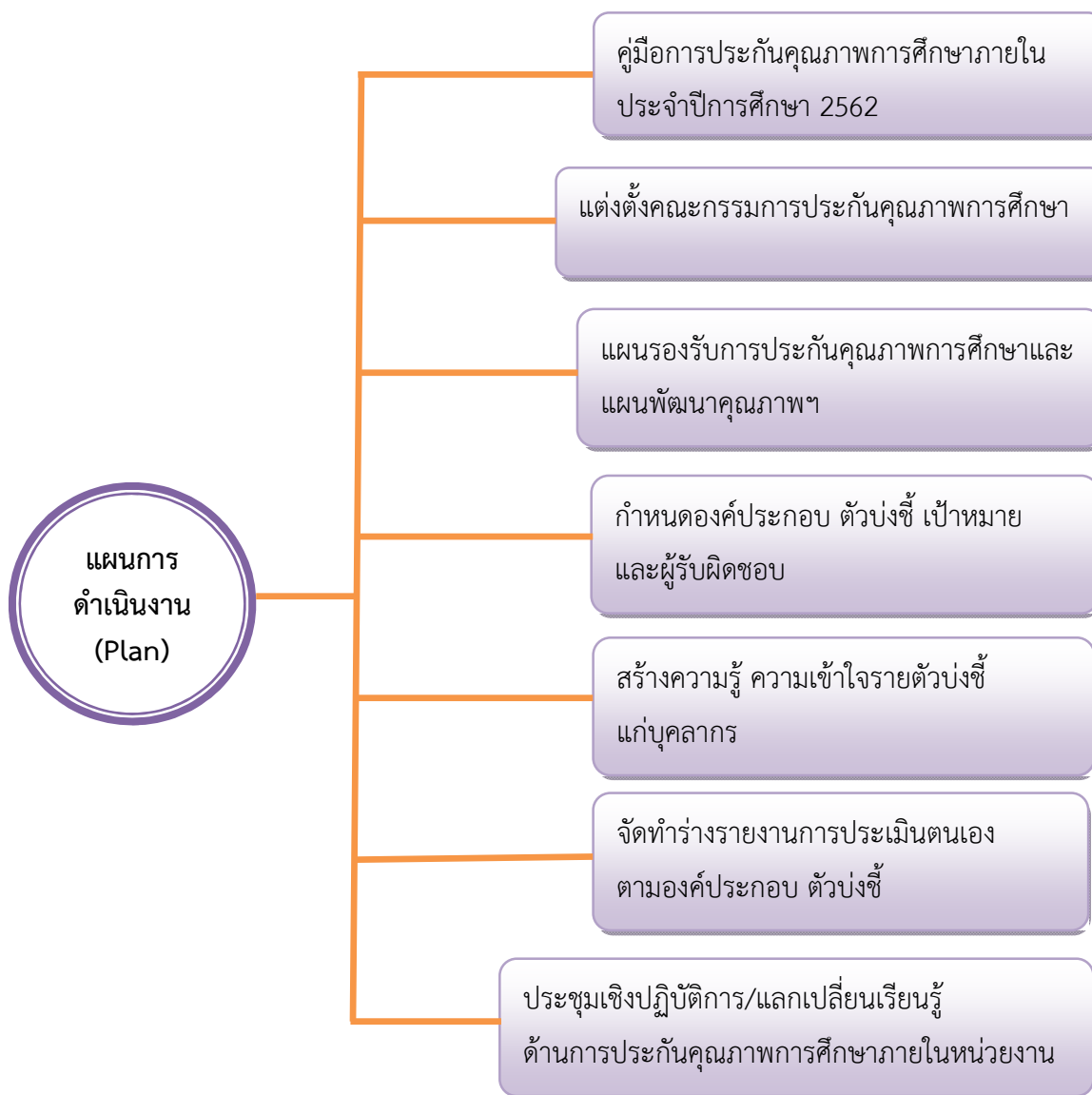
แนวปฏิบัติที่ดี (Good practices)

แนวปฏิบัติที่ดี (Good practices) หมายถึง วิธีปฏิบัติ หรือขั้นตอนการปฏิบัติที่ทำให้องค์กรประสบความสำเร็จหรือนำไปสู่ความเป็นเลิศตามเป้าหมาย เป็นที่ยอมรับในวงวิชาการหรือวิชาชีพนั้น ๆ และมีหลักฐานของความสำเร็จปรากฏชัดเจน โดยมีการสรุปวิธีปฏิบัติ หรือขั้นตอนการปฏิบัติ ตลอดจนความรู้และประสบการณ์ ที่ได้บันทึกเป็นเอกสาร และเผยแพร่ให้หน่วยงานภายในหรือภายนอกสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

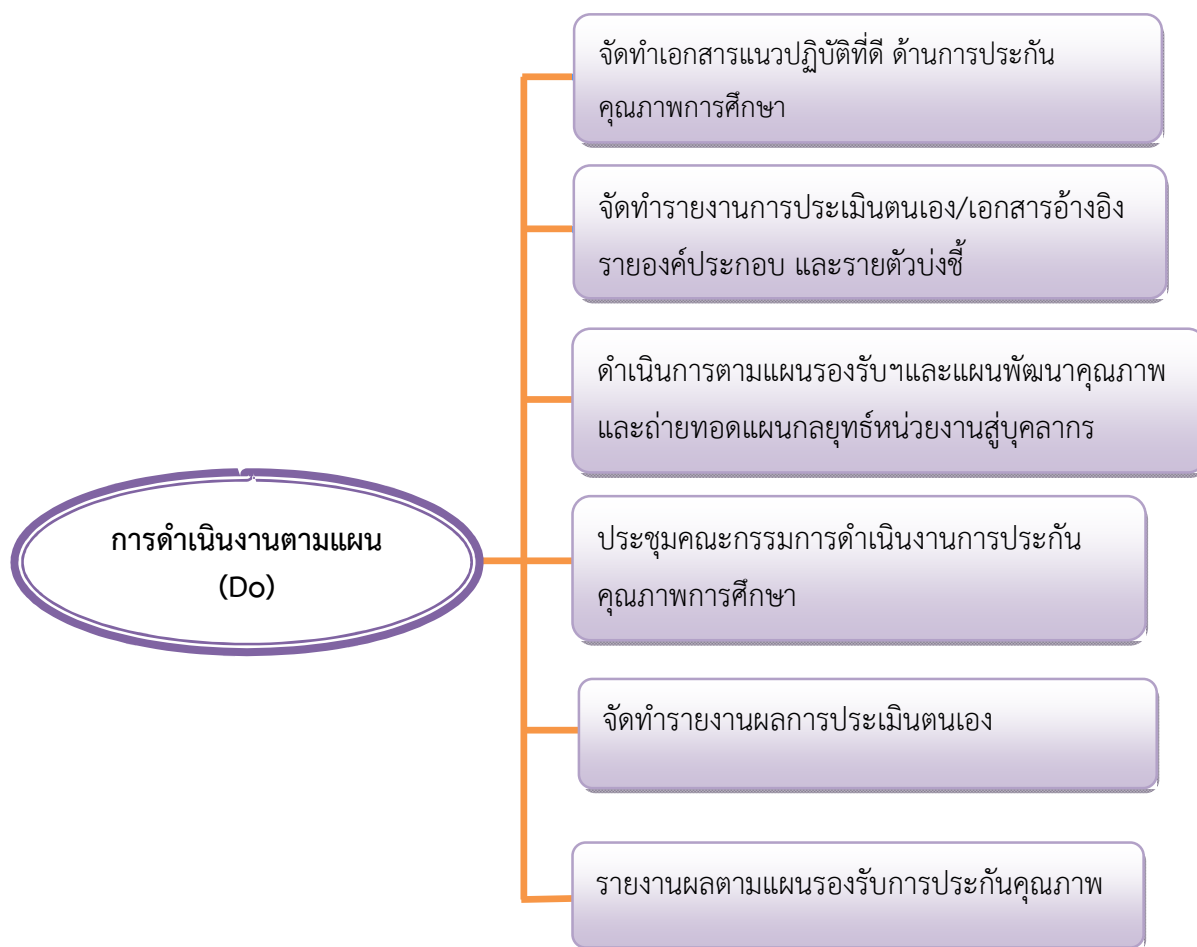
แนวปฏิบัติการประกันคุณภาพการศึกษา

1. กำหนดเป็นส่วนหนึ่งในนโยบายการบริหารงานบัณฑิตวิทยาลัย
2. กำหนดผู้รับผิดชอบในภาพรวม โดยแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา
3. กำหนดผู้รับผิดชอบ กำกับดูแล การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาขึ้นเป็นการเฉพาะ โดยมีการมอบหมายอย่างชัดเจน
4. พัฒนางานประกันคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับพันธกิจ วิสัยทัศน์และอัตลักษณ์ของหน่วยงาน
5. จัดให้มีการตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานภายใน เพื่อเตรียมการตรวจสอบและประเมินคุณภาพจากกรรมการภายนอก
6. จัดให้มีการประชุม ชี้แจง ทำความเข้าใจกับบุคลากร ชี้แจงขั้นตอน แนวปฏิบัติต่าง ๆ ที่ชัดเจน เพื่อสร้างเป็นวัฒนธรรมในการทำงาน เกิดความร่วมมือร่วมใจของบุคลากรทุกระดับ
7. จัดให้มีการประเมินคุณภาพการศึกษา โดยบุคลากรบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อตรวจสอบและประเมินการดำเนินงานของหน่วยงานและมหาวิทยาลัย
8. นำผลการประเมินภายในมาปรับแก้ไข จัดทำรายงานการประเมินตนเองเสนอมหาวิทยาลัย
9. จัดกิจกรรมหาแนวปฏิบัติที่ดีสำหรับงานประกันคุณภาพการศึกษา

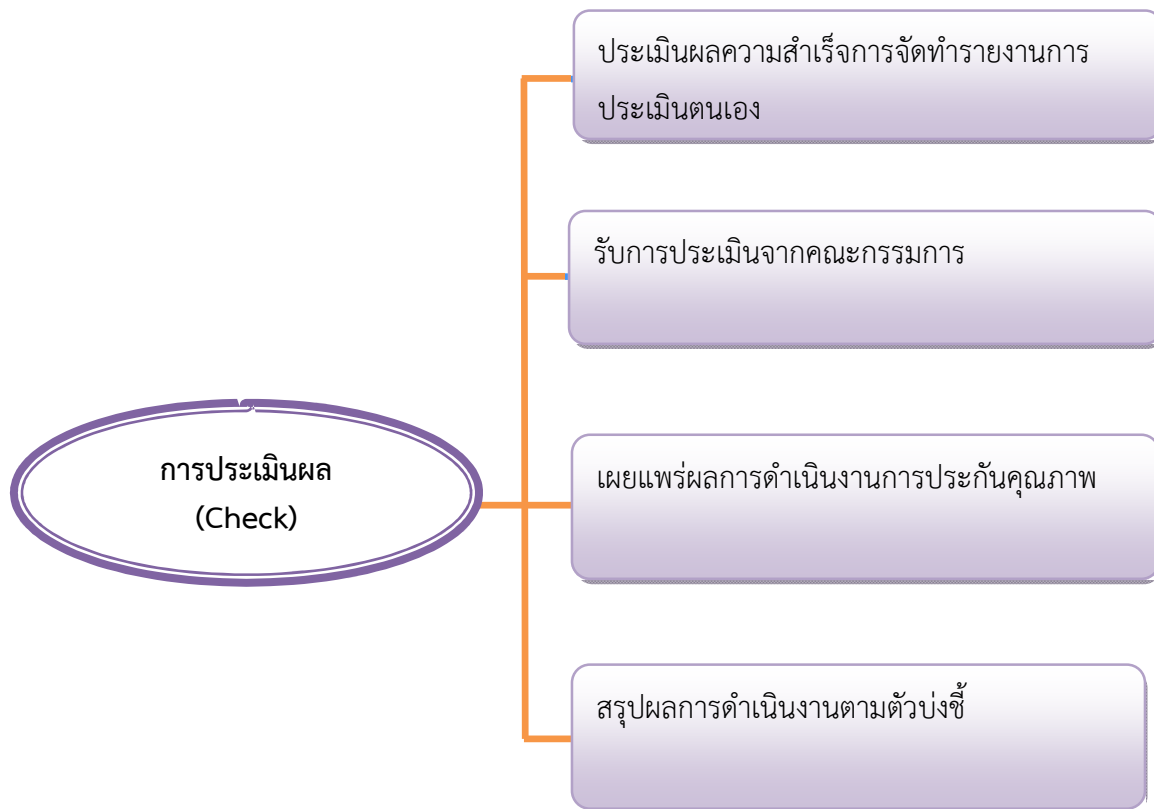
กระบวนการ/ขั้นตอน
วงจรควบคุมคุณภาพการประกันคุณภาพการศึกษา (PDCA)

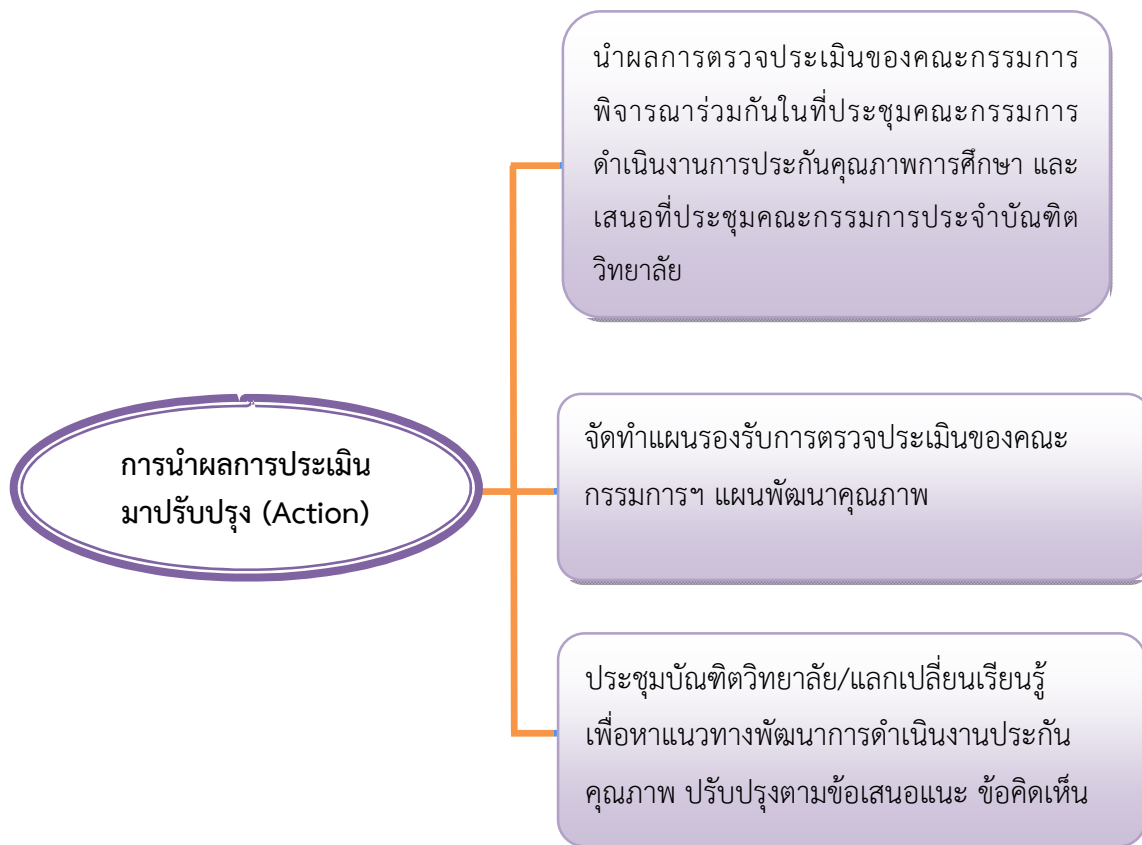
วงจรควบคุมคุณภาพการประกันคุณภาพการศึกษา

วงจรควบคุมคุณภาพการประกันคุณภาพการศึกษา

วงจรควบคุมคุณภาพการประกันคุณภาพการศึกษา

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. มีระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาภายในที่พัฒนาขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ
2. มีระบบติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานการควบคุมคุณภาพการดำเนินงาน
อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
3. นำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาหน่วยงาน เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด
4. ผู้บริหารและบุคลากรมีความร่วมมือ กระตือรือร้นและทำงานเป็นทีมในด้านต่าง ๆ รวมถึงการ
ดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา
5. บุคลากรบัณฑิตวิทยาลัยมีขวัญและกำลังใจและทัศนคติที่ดีต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพ
การศึกษา

แนวทางการขยายผลหรือเผยแพร่แนวปฏิบัติที่ดีให้หน่วยงานอื่น

1. จัดทำเล่มแนวปฏิบัติที่ดี (Good Practice) การประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับ
หน่วยงานบัณฑิตวิทยาลัย ประจำปีการศึกษา 2562
2. จัดทำเอกสารแจ้งเวียนเพื่อเผยแพร่แนวปฏิบัติที่ดีฯ แก่บุคลากรภายใน และหน่วยงาน
ภายนอก
3. เผยแพร่สู่สาธารณะชนผ่านทาง Website : graduate.mcru.ac.th/V2/

ระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษา

ระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาระดับหน่วยงานสนับสนุน
ภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

